

სახალხო ჰიგიენის დაცვის მუზეუმი +

„ჩვეულების არა დაცვითი გარეშენი არ იყო,
მასშია გალებული რომ არ ჰქონდა.“
იონებ ცოცხავილი

№ 10 (4569)

6 ივნისი

2018 წელი

გაზეთი გამოდის ოთხშაბათობით

ფასი 1 ლარი

გილოცავით სასწავლო წლის დამთავრებას! გაუმარჯოს არდაღების!

არ დავიციონ პირველი მასწავლებელი!

IV^ა კლასი

ალბათ, არ არსებობს ადამიანი, პირველი მასწავლებელი არ ახსოვდეს და იგი განსაკუთრებული სიყვარულით არ მოიხსენიოს.

თბილისის 142-ე საჯარო სკოლაში შემოქმედი დირექტორის შორენა ცნობილაძის, მისი მოადგილის ბელა ჩიტაას და ძლიერი პედაგოგების რუდულებით სასწავლო წელი სასურველი შედეგებთ დასრულდა. დამოუკიდებელი ცხოვრების გზა დაულიცეს მეორმეტებულს სესიებს, წარმატების უსურვეს. ბოლო ზარს ახლდა თავისებური რომანტიკული ულფერი, დიდი, მაგრამ სევდაშეპარული სიხარული. ასე-თივე განწყობით გამოემშვიდებიან თავიანთ პირველ მასწავლებებს მეოთხელასელები, რომლებიც სწავლების მორიგ საფეხურზე გადავლენ.

პირველ მასწავლებელთან განშორებას განიცდის ბავშვი, უფრო ემოციურად კი – მასწავლებელი. თავიანთი დაფრთიანებული თვალხატულა გოგო-ბიჭები „ქეთოს მერცხალივით“ გაუფრინდებიან. კარგად იმუშავა დაწყებითი კლასების კათედრამ ერუდირებული, სახლის მაძიებელი პედაგოგის ნინო შოვნაძის ხელმძღვანელობით. მასწავლებებმა უკეთავერი იღონეს, რომ პატარები იაკობის დედაენითა და მამულის სიყვარულით აღზრდილიყვნენ. ამისთვის კი ცერიფენები ერთი პოტის სტრიქონებით: „შეგვასწავლა ანი-ბანი, შეგვაყვარა დედაენა, თავს გვევლება, ფრთხებს გვისწორებს, რომ თამამად შევძლოთ ფრენა“ მადლობას უხდიან თავიანთ პირველ მასწავლებელს.

IV^ა კლასი

ვაგონის ჩემი აღზრდილებით

ეს თვალხატულა გოგო-ბიჭები ჩემი მეთე გამოშვებაა.

თავიდანვე მიზნად დავისახე მათთვის საჭირო ცოდნისა და ფიზიკური უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება, რომ შეძლებოდათ ცოდნის შეძენასთან ერთად დამოუკიდებლად აზროვნება. ვცდილობდი, ყოფილიყვნენ შემოქმედი, ერთმანეთთან კომუნიკაციურნი და მეგობრული. მიზანს მივაღწიე.

შეუძლიათ მხატვრული ტექსტის კითხვა და ანალიზი, საკუთარი აზრის ჩამოყალიბება და დასაბუთება, დეფორმირებული ტექსტის აღდგენა, სხ-

ვადასხვა პირში თხრობა, პარალელების გავლება შესწავლით ლიტერატურულ ნაწარმოებებთან. შეისწავლეს მილიონის ფარგლებში თოხივე მოქმედება, მრავალუთხედების და სივრცული ფიგურების დასახელება, ამოცანების ამოხსნა. ასე რომ, მზად არიან მე-5 კლასში წარმატებით ისწავლონ. მჯერა, სწავლების მომდევნო საფეხურზე იმედებს გამიმართლებენ.

ციალა გელაშვილი

ნელს მე-5 გამოშვებას ვაცილებ.

მისწავლებში აღვზარდე დამოუკიდებელი აზროვნების უნარ-ჩვევები, შეუძლიათ საკუთარი აზრის ჩამოყალიბება და დასაბუთება.

ჩავატარე შემეცნებითი ღონისძიებები, ვიყავით ექსკურსიებზე ლირსშესანიშავ აღვილებში საქართველოს მასტაბით. დავათვალიერეთ თბილისი, მცხეთა, საგურამო, ჯვრის მონასტრები, მარტყოფი, იაკობ გოგებაშვილის სახლ-მუზეუმი და სხვა. მონაწილეობა მივიღეთ კონკურსში „ახალი საქართველოს მზერა – წინ ევ-

როპისაკენ“. აქტიური მონაწილეობისათვის საქართველოს იაკობ გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგთა კავშირმა დაგვაჯილდოვა „საპატიო სიგელით.“

ვატარებ გამოსაშვებ ღონისძიებას თემაზე: „ჩვენი სკოლის სიყვარული“. წავალთ ვაჟა-ფშაველას სახლ-მუზეუმში და დავემშვიდობები ჩემს საყვარელ მოსწავლეებს. არასოდეს დავივიწყებ. მჯერა, არც ისინი დამივიწყებენ.

ნაილი გაცემისათვის

მეგონების დავრჩენილებით

მიმდინარე სასწავლო წელს მე-7 გამოშვებას ვაცილებ. მიმდინარე დამამთავრებელ ღონისძიებად შევარჩიე თემა: „ოთხი წელი სკოლაში“. ამას მოჰყვება საინტერესო ექსკურსია.

ღონისძიებაზე გაიხსენებენ მათთვის საინტერესოდ გატარებულ დღეებს პირველ მასწავლებელთან, ღია გაკვეთილებს, ექსკურსიებს, სხვადასხვა ოლიმპიადებში გამოვლენილ მიღწევებს, ისაუბრებენ მუზეუმებში მიღებულ შთაბე-

ჭდილებებზე და სხვა. მინდა ვთქვა, რომ ამ ოთხ წელინადში ცხოვრებისთვის ფრთხები კარგად მოიმაგრეს.

ვუიქრობ, კარგად მომზადებული გადადიან მე-5 კლასში და წარმატებით ისწავლიან. მუდამ მივადევნებ თვალს მათ საქმიანობას. მეგობრებად დავრჩიებით.

მანანა ცულუზაშვილი

→ გაგრძელება მე-2 გვ.

მასწავლებლები, ითანამდებობები ჩვენთან!

მორიგი ნოვენი გამოვა სეჭამისათვის

ლეიტენა ლეიტენაშვილი ბავშვების ხალის-სისახლით ავსებს

ლეიტენა ლეიტენაშვილი

მკითხველებში გავრცელებული აზრი, თითქოს მელექესობა ფილოლოგის პრეროგატივა იყოს, მცდარია. ქმიაბიოლოგის ჩინებული ჰედაგოგია **ლეიტენა ვადაჭკორია**, მაგრამ მეტად პოპულარული საბავშვო პოეტა. აკადემიკოსი, დედაუნივერსიტეტის ყოფილი რექტორი **ნიკო კეცხოველი** ბიოლოგი იყო, მაგრამ

მისი წიგნი „**მკერდში დაჭრილი პუნქტი**“ მხატვრულ-ალმზრდელობითი ფუნქციით რომელი საბავშვო მწერლის ნაწარმოებს ჩამოუვარდება?

იგივე შეიძლება ითქვას **ლეიტენა ვადაჭკორიას** საბავშვო ლექსებზეც. რატომ არის იგი პოპულარული? იმიტომ, რომ ხალასია, სადა, ბავშვებისთვის ად-

ვილად აღსაქმელი. „**მსუბუქფრთიანი**“, ნორჩთა გულის სიმების ამჟღვერებელი. ბავშვთა დაცვის დღისადმი მიძღვნილი ლექსები სწორედ ამის დასტურია.

ვთხოვთ, განათლების სამინისტროს სასკოლო სახელმძღვანელოთა სამსახურს, დაწყებითი კლასების სასწავლო წიგნებში შეიტანონ რამდენიმე რჩეული ლექსი. ავტორი ასეთი ფრთიანი

ფრაზებისა, როგორიცაა: „**ციდან ჩამოვკრეცთ ვარსკვლავებს და დავურიგებთ პატარებს**“ ნამდვილად იმსახურებს სათანადო დაფასებას. ახლა კი **ლეიტენა ვადაჭკორიას** რამდენიმე ლექსი გავიცნოთ, რომელიც უთუოდ ხელს შეუწყობს ბავშვის შემეცნებითი უნარ-ჩვევების გაატიცებას.

ნინეარი

გულზიადი მთები მიყვარს დაგრილი მზითა, ყანა მიყვარს მობინე დაგვითა და წვითა. მიყვარს ჩემი ბალვენაზი, მინდორი და ჭალა, მიწა მიყვარს, სადაც გმირი წინაპარი წვანან.

გასრავლებელი

საყვარელო დედიები, საყვარელო მამიკო, ყანა მე თქვენს სიყვარულს ქვეყნად ვიწმე გამიყოფს.

მაგრამ როცა სითბოთი თვალებში შემცირინებს, მშინ გულში მალულად მასწავლებელს ვითიცებ. ის სითბოს და სიყვარულს სულ თანაბრად არიგებს, როცა რამე გვეშლება, დედასავით გვარიგებს.

სარ, არ დაინისლო!

ქარიშხალი დააცხრე მზეო, თბილი ბერებით, ქექა-ქეხილსაც მიწვდი დაამშვიდე ფერებით.

ახლა ცაზე ღრუბელი ისე აღარ ირევა და მიმწუხრის დღეები ნელა-ნელა იღევა. ცაო, არ დაინისლო, მზეო, სხივთა სათავეე, თვალი რომ გაისწორო გავიკეთებ სათვალეს.

მზერი განა მომვარევა?

შვილო, უნდა ქველი იყო სიკეთისთვის გაისარჯო და სამშობლოს სიყვარულში სულ ბოლომდე დაიხარჯო.

დროს აუწყო ფეხი უნდა არ მოდუნდე, სულ იფხიზლო, შენს მიწა-წყალს ესათუთო სხვაგან კი არ გაიხიზნო.

მოეფერო ბალს და ვენახს, სულს უდგმიდე მთას და მდელოს, მტერი ველარ მოგვერევა ვერ გაგვიტანს მაშინ ლელოს.

ამ დალოცვილ ცისქვეშეთში ჩვენც ერთ სხივად უნდა ვერთოთ, ჩემს სამშობლოს განაცდელში შეაშეელე ხელი, ღმერთი!

გიოს ჟანდარმი

თვითმფრინავი გაგიკეთე მოდი, ნახე, სოფიო, აიხდინე ოცნება და მოიფრინე მსოფლიო.

გმადლობთ, გიო, მაგრამ დაგვიწყნია ფრთები, უფრთო თვითმფრინავით როგორ გავფრინდები?

***

ბილიცავი სასავავლო ტლის დამთავრებას! ბაშმარჯოს არდადებებს!

IV⁵ კლასი

→ ფასანის 1-ელ გვ.

IV⁵ კლასი

ნარმატებებით გავლოთ!

არ შემიძლია უემოციოდ გავიხსნო პირველებისაელი გოგო-ბიჭები, რომლებიც იმედის თვალით შემომცერებული ცხოვრების საწყის ეტაპზე. დავი-ნერ, დავმეგობრდით, შევისწავლეთ ნერა-

კითხვა, ანგარიში. რესურსს. ყველა ზენლის ბოლოს დიდი ზემინით გავაცილეთ ანბანი.

დღეს კი თვალებარემლებული მეოთხე კლასები კალებები პირველი ნელი ნაყოფიერი აღმოჩნდა. მათ შეიძინეს საგნების ცოდნასთან ერთად ცხოვრებისეული უნარ-ჩვევები, ვერამშეა-

დები მალე ერთი ნაბიჯით გადაინაცვლებენ.

ჩემი გოგო-ბიჭები მალე ერთი ნაბი-

ჯით გადაინაცვლებენ.

ცხოვრების საფეხურზე, ამჯერად, ჩემს გარეშე. ეს ჩემთვის ძალიან როულია, ისინი ხომ ჩემთვის პირველი მასწავლებელი მასწავლებელი ვერ მოიცინა.

ჩემთვის პირველი მასწავლებელი მასწავლებელი ვერ მოიცინა.

არ შემიძლია უემოციოდ გავიხსნო პირველებისაელი გოგო-ბიჭები, რომლებიც იმედის თვალით შემომცერებული ცხოვრების საწყის ეტაპზე. დავი-ნერ, დავმეგობრდით, შევისწავლეთ ნერა-

კითხვა, ანგარიში. რესურსს. ყველა ზენლის ბოლოს დიდი ზემინით გავაცილეთ ანბანი.

დღეს კი თვალებარემლებული მასწავლებები პირველი ნელი ნაყოფიერი აღმოჩნდა. მათ შეიძინეს საგნების ცოდნასთან ერთად ცხოვრებისეული უნარ-ჩვევები, ვერ მოიცინა.

ჩემი გოგო-ბიჭები მალე ერთი ნაბი-

ჯით გადაინაცვლებენ.

ცხოვრების საფეხურზე, ამჯერად, ჩემს გარეშე. ეს ჩემთვის ძალიან როულია, ისინი ხომ ჩემთვის პირველი მასწავლებელი მასწავლებელი ვერ მოიცინა.

არ შემიძლია უემოციოდ გავიხსნო პირველებისაელი გოგო-ბიჭები, რომლებიც იმედის თვალით შემომცერებული ცხოვრების საწყის ეტაპზე. დავი-ნერ, დავმეგობრდით, შევისწავლეთ ნერა-

კითხვა, ანგარიში. რესურსს. ყველა ზენლის ბოლოს დიდი ზემინით გავაცილეთ ანბანი.

დღეს კი თვალებარემლებული მასწავლებები პირველი ნელი ნაყოფიერი აღმოჩნდა. მათ შეიძინეს საგნების ცოდნასთან ერთად ცხოვრებისეული უნარ-ჩვევები, ვერ მოიცინა.

ჩემი გოგო-ბიჭები მალე ერთი ნაბი-

ჯით გადაინაცვლებენ.

ცხოვრების საფეხურზე, ამჯერად, ჩემს გარეშე. ეს ჩემთვის ძალიან როულია, ისინი ხომ ჩემთვის პირველი მასწავლებელი მასწავლებელი ვერ მოიცინა.

არ შემიძლია უემოციოდ გავიხსნო პირველებისაელი გოგო-ბიჭები, რომლებიც იმედის თვალით შემომცერებული ცხოვრების საწყის ეტაპზე. დავი-ნერ, დავმეგობრდით, შევისწავლეთ ნერა-

კითხვა, ანგარიში. რესურსს. ყველა ზენლის ბოლოს დიდი ზემინით გავაცილეთ ანბანი.

დღეს კი თვალებარემლებული მასწავლებები პირველი ნელი ნაყოფიერი აღმოჩნდა. მათ შეიძინეს საგნების ცოდნასთან ერთად ცხოვრებისეული უნარ-ჩვევები, ვერ მოიცინა.

ჩემი გოგო-ბიჭები მალე ერთი ნაბი-

ჯით გადაინაცვლებენ.

ცხოვრების საფეხურზე, ამჯერად, ჩემს გარეშე. ეს ჩემთვის ძალიან როულია, ისინი ხომ ჩემთვის პირველი მასწავლებელი მასწავლებელი ვერ მოიცინა.

არ შემიძლია უემოციოდ გავიხსნო პირველებისაელი გოგო-ბიჭები, რომლებიც იმედის თვალით შემომცერებული ცხოვრების საწყის ეტაპზე. დავი-ნერ, დავმეგობრდით, შევისწავლეთ ნერა-

კითხვა, ანგარიში. რესურსს. ყველა ზენლის ბოლოს დიდი ზემინით გავაცილეთ ანბანი.

დღეს კი თვალებარემლებული მასწავლებები პირველი ნელი ნაყოფიერი აღმოჩნდა. მათ შეიძინეს საგნების ცოდნასთან ერთად ცხოვრებისეული უნარ-ჩვევები, ვერ მოიცინა.

ჩემი გოგო-ბიჭები მალე ერთი ნაბი-</

„ისტაციუ „თამარიონი“ – აირჩივ ნათელი მოგავალი!“

გამრთიანებული საქართველოს სანიდარი ყოფილია!

„სკოლა „თამარიონი“ მოწიდებულია შექმნას ისეთი სასკოლოგარემო, სადაც ყმაწილები მიიღებენ ხარისხიან განათლებას, ეზიარებიან ზოგადსაკუთრივ ჰუმანურ იდეალებასა და ლირებულებებს. სკოლა მოზნად ისახავს აღზარდოს პიროვნულად ლირულო, მაღალი ეროვნული კრიტიკულად მოაზროვნენ, ტოლერანტი, პასუხისმგებლობის მქონე მოქალაქე; ხელი შეუწყოს მოსხავლებს სამოქალაქო ცნობიერების ჩამოყალიბებში, განუვითაროს ისეთი უნარ-ჩვევები, რაც დაეხმარება მათ წარმატებულ თვითორეალიზებაში.

ამ მისის განსახორციელებლად სკოლა ქმნის მართვის, აღზრდისა და განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის თანამედროვე სისტემას და საქმიანობას მუდმივი განვითარებისა და სრულყოფის რეაქტორი წარმართავს.“

ეს კერძო სკოლა „თამარიონის“ მისია. ასე ივალდებულა მან – დირექტორი, პედაგოლექტივმა – ყოველი ალაზარდების, ერისა და ქვეყნის ნინაშე.

ფართო, ნათელ, ესთეტიკურ-დიდაქტიკურად გაფორმებულ დერეფანში გამოკურული მისია ჩავიყითხე და ღიმილით

უდიდესი მადლობა დირექციას, პედაგოგებს თანადგომის, სიყვარულის, მოთმინებისთვის. გარნშტენბო, რომ იამაყებთ ჩვენთ.

ვიქტორია ბახტურიძე

„ოთხი წლის წინათ შემოვურთდი „თამარიონის“ და ძალზე მახარებს ეს არჩევანი.

მადლობა ყველას, ვინც ცოდნაც მომცა და პიროვნებადაც ჩამომაყალიბა. დირექცია, პედაგოლექტივი ცდილობდნენ ყოველი დღე ხალისიანი და საინტერესო ყოფილიყო ჩვენთვის. ამითაა ეს სკოლა უნიკალური.

თამად ვდგავარ დიდი ცხოვრების ზღურბლზე და თვალს ვუსწორებ მომავალს – სკოლაში მიღებული ცოდნა და აღზრდა ჩემი წარმატებების მტკიცე საწინარია.“

ბახვა დავლაშელიძე

„მე-6 კლასში გადმოვედი ამ სკოლაში და სრულიად უცხო გარემოში მოხვდი. მაგრამ ძალიან მაღალ ეს უცხო ადამიანები ძალზე ახლობლები ჩემთვის. მადლობა კლასებსა და ყველა პედაგოგს.

იყო „თამარიონელი“ ნიშნავს იყო მცოდნე, სამშობლოს მოყვარული, მოქალაქეობრივი შეგნების მქონე პიროვნება. და ასეთები რომ ვართ, ეს მთელი პედაგოლექტივის დამსახურება.“

ბესო მეკინოლოვი

ეს ამონარიდებია კურსდამთავრებულთა გაცილების ძალზე სათუთ, სიყვარულით ნაკარნახევ და სიყვარულიდან ამოზრდილ ტრადიციულ ზემზე წარმოთქმული ყმაწილების სიტყვებიდან. კურსდამთავრებული მანტიკიბით იმოსებიან, ოქროსა და ვერცხლის მედალოსნებს შესატყვისი ფერების ქუდები ხურავთ. არის სიხარულიცა და სევდაც, მხიარულებაცა და სკოლასთან, პედაგოგებთან განშორების სინაულიც... ამ

დღესასწაულს ყოველთვის საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს – 26 მაისს ამთხვევენ. ალზრდილებს დიდი ცხოვრების გზა დაულოცეს დირექტორმა, ქალბატონმა გულნარა კვიციანმა, ფინანსურმა დირექტორმა, ქალბატონმა ინგა ამირანაშვილმა, დირექტორის მოადგილებმა: ქეთევან ხაბულიანმა, თათია გურგენიძემ და ხათუნა კვიზირიძემ, პედაგოგებმა.

„მდლობა თქვენი იმ ლამაზი დღებისათვის, რომელიც „თამარიონის“ აჩუქეთ!“ – ასე მიმართა კურსდამთავრებულებს დირექტორმა.

რაოდენი ურთიერთისითბო, ურთიერთისითბო, ურთიერთისითბო და ურთიერთისითბოა ამ ერთ წინადაღებაში.

ახლა დაგაეონ კურსდამთავრები: ოქროს მედლებზე დამთავრებულთა ცოდნას. სადღარა მოტივირება?! არავითარი – გადალახა თამასა. ესა და ეს! ამით ხომ ზარმაცუ უფრო აზარმაცებენ, სწავლის მოსურნეს კი სწორედ სწავლის ხალის უკარგავენ! ხოლო უწიგნურნი,

შარშანინ გამართულ

ეროვნულ ოლიმპიადაში (სამოქალაქო განათლება)

რატი კობასიძემ გამარჯვა და განათლების სამინისტრომ, შემეცნების მიზნით, იგი ერთი თვითი ინგლისში გაგზავნა; შარშან ასეთსავე ოლიმპიადაში იმარჯვა პაჩუკი დალაქიშვილმა (ბიოლოგია) და ისიც ინგლისში მიავლინეს; წლეულს კვლავ ბაჩუკამ გაიმარჯვა და ამჯერად თეირანში „განამნესეს“; გოეთეს უნივერსიტეტის კონკურსში – „ხიდი განათლებისკენ“ (გერმანულ ენაში) ლუკა ქორიძე რჩეულთა 25-ში მოხვდა. ამ კონკურსში მიერკავებასიის ქვეყნებია ჩართული და უველავ მონაწილეობან 25 საუკუთხოს არჩევენ. ლუკა (X კლასი) ორი წელიწადი უფა-

ორჯერ გაიმარჯვა ამ პრესტიტულ შეჯიბრში.

კეთილი და პატიოსანი. რასჯობს გამორჩეული მოსწავლებულები რომ ჰყავს სკოლას, მაგრამ რამდენიმე წარმატებული ყმაწილი სულაც არაა სკოლის საერთო წარმატების მაჩვენებელი. „თამარიონის“ 500 მოსწავლეა და მთლიანად მათ მომზადების დონეს სკოლის მუშაობის ხარისხის განმსაზღვრელი.

აი, „თამარიონის“ საერთო წარმატების უტყუარი დასტური: CAT-ის, ანუ გამოსაშვებ გამოცდებზე არავითარილია!

შარშან გამოცდების საშუალო მაჩვენებელი 9,5 ქულა იყო!

და ასეთი მაჩვენებელი იმ ფონზე, როცა საჯარო სკოლებში, ჩენენდა სამწუხაროდ, ლამის უციცობის დავლურია!

სწორედ ამ სავალალო მდგომარების შესანილებადაც შემოიღეს ე. წ. თამასა. უპასუხებ 15 შეკითხვას და თავისუფალი ხარ! ვინ რად დაგიდევთ კურსდამთავრებულთა ცოდნას. სადღარა მოტივირება?! არავითარი – გადალახა თამასა. ესა და ეს! ამით ხომ ზარმაცუ უფრო აზარმაცებენ, სწავლის მოსურნეს კი სწორედ სწავლის ხალის უკარგავენ! ხოლო უწიგნურნი,

გამართულ ცნობიერებას მოკლებული ძალზე ადვილი სამართავიანია. დაბოლოს, საქართველოს 100 წლისთავს მიუძღვნეს საოცარი სიყვარულით, ქართული სულით გამოთავარი, ორიგინალური ზეიმი: ყოველმა კლასმა წარმოადგინა ჩატამულობით, ტრადიციებით, ცეკვა-თამაშით, სიმღერებით, ისტორიით საქართველოს ყოველი კუთხით. სიმბოლურად, სრულიად საქართველო გაერთიანდა „თამარიონის“ ასე თითქმის დაუჯერებლად წარმატებული – ყველა კურსდამთავრებული სტუდენტია, გამოსაშვები გამოცდების საშუალო ქულა 9,5 და ეს ზღვარი სულაც არ არის – „თამარიონი“ აუცილებლად დიდი წარმატებით

ეროვნულ ცნობიერებას მოკლებული ძალზე ადვილი სამართავიანია.

„თამარიონის“ მიუბრუნდეთ. ეს მისი 21-ე გამოშვებაა და ყველა კურსდამთავრებული სტუდენტი ხდება! გრანტებს კურსდამთავრებულთა 60-70% იღებს. შეწყობილად, მიზანმიმართულად მუშაობს ყველა საგნობრივი კათედრა: ქართული ენისა და ლიტერატურის ურთისების სამსახურისში (შემოქმედებული ბიბლიოთის მიზნით), იგი ერთი თვითი ინგლისში გაგზავნა; შარშან ასეთსავე ოლიმპიადაში იმარჯვა პაჩუკი დალაქიშვილმა (ბიოლოგია) და ისიც ინგლისში მიავლინეს; წლეულს კვლავ ბაჩუკამ გაიმარჯვა და ამჯერად თეირანში „განამნესეს“; გოეთეს უნივერსიტეტის კონკურსში – „ხიდი განათლებისკენ“ (გერმანულ ენაში) ლუკა ქორიძე რჩეულთა 25-ში მოხვდა. ამ კონკურსში მიერკავებასიის ქვეყნებია ჩართული და უველავ მონაწილეობან 25 საუკუთხოს არჩევენ. ლუკა (X კლასი) ორი წელიწადი უფა-

თულად მუშაობს ყველა საგნობრივი კათედრა: ქართული ენისა და ლიტერატურის ურთისების სამსახურისში (შემოქმედებული ბიბლიოთის მიზნით), იგი ერთი თვითი ინგლისში გაგზავნა; შარშან ასეთსავე ოლიმპიადაში იმარჯვა პაჩუკი დალაქიშვილმა (ბიოლოგია) და ისიც ინგლისში მიავლინეს; წლეულს კვლავ ბაჩუკამ გაიმარჯვა და ამჯერად თეირანში „განამნესეს“; გოეთეს უნივერსიტეტის კონკურსში – „ხიდი განათლებისკენ“ (გერმანულ ენაში) ლუკა ქორიძე რჩეულთა 25-ში მოხვდა. ამ კონკურსში მიერკავებასიის ქვეყნებია ჩართული და უველავ მონაწილეობან 25 საუკუთხოს არჩევენ. ლუკა (X კლასი) ორი წელიწადი უფა-

თულად მუშაობს ყველა საგნობრივი კათედრა: ქართული ენისა და ლიტერატურის ურთისების სამსახურისში (შემოქმედებული ბიბლიოთის მიზნით), იგი ერთი თვითი ინგლისში გაგზავნა; შარშან ასეთსავე ოლიმპიადაში იმარჯვა პაჩუკი დალაქიშვილმა (ბიოლოგია) და ისიც ინგლისში მიავლინეს; წლეულს კვლავ ბაჩუკამ გაიმარჯვა და ამჯერ

როცა კოლექტივი ძლიერი და გემოემადი

უვიცობა, დილეტანტობა ყველა დარგში დამღუპველია, მაგრამ განსაკუთრებით სავალო განათლების სფეროშია, რადგან ანგარიშის ხომ ღუპავს და ღუპავს და მომავალსაც უფსკრულისკენ მიაქანება.

ამიტომაა დასახახი და დასაფასებელი განათლების სისტემაში მომუშავე ყოველი პროფესიონალი. მათ მხრებზე დგას უსათუთესი და სწორედ რომ ხელიხლასაგოგმანებელი საქმე – სამშობლოსათვის მცოდნე, ზნეობრივად მდგრადი, პატრიოტი თაობების აღზრდა.

თბილისის 36-ე საჯარო სკოლის 39-ვე პედაგოგს სრულად აქვს შეგრძნობილი ეს დიდი მისა და მათი ძალისხმევა სწორედ ზემოთქმულისაკენაა მიმართული.

სკოლის 7-ვე საგნობრივი კათედრა: ქართული ენისა და ლიტერატურის (ხელმძღვანელი – მზია ტეტუნაშვილი); მათემატიკისა (ნონა სებისკვერაძე); დაწყებითისა (ნატალია

არიან ჩართული პროფესიული განვითარების სქემაში და განუხრელად ზრუნავენ თვითგანვითარებაზე. დირექტორი ყოველმხრივ უწყობს ხელს პედაგოგთა პროფესიულ ზრდასა და კვალიფიკაციის ამაღლებას.

ეს განაპირობებს მასწავლებელთა უწყვეტ პროფე-

სიონალურ განვითარებასა და ურთიერთთანამშრობლობის კულტურის ამაღლებას, საბოლოოდ კი, სწავლების ხარისხის განუხრელ გაუმჯობესებას.

დაამთავრა უურნალისტიკის მეორადი ფაკულტეტი და ერთაში გაზირ „ახალგაზრდა კომუნისტში“ მუშაობდა (გავიხსენეთ კოლეგები), მაგრამ სწორედ განგებამ ინება, რომ განათლების სისტემაში გადასულიყო. თანაც, ყოვლადსაფუძვლიანად. რატომ – საფუძვლიანად?

თავად განსაჯეთ: 114-ე სკოლის ქიმიის მასწავლებელი ხარაგაულის რაიონის სოფელ ქვების არასრული საშუალო სკოლის დირექტორად დააწინაურეს; იქიდან თბილისის 131-ე სკოლის დირექტორად გადმოიყვანეს; შემდეგ 79-ე სკოლაში ასწავლიდა დაწყებით კლასებს, 2014 წლიდან კი 36-ე სკოლის დირექტორი და უფროსი მასწავლებელია.

აი, ამიტომაც ვთქვი, სრუ-

ტონები: **რუსუდან მერკვილაძე და ციური ხუჭუა უძღვებოდნენ.**

რაოდენ რთულია ამდენი განსხვავებული ხასიათის, შესაძლებლობების პატარის დაინტერესება, დისციპლინისთვის მიჩვევა, სწავლების ისე წარმართვა, რომ ყანვილებმა ხალისიანად, ლამის თამაშ-თამაშ შეიცვარონ სწავლა. საამისოდ მათი ნდობა უნდა მოიპოვო, „გაბავშვდე“ – ალსაზრდელთა თვალითაც შეხედო სამყაროს, ალქმის მათი უნარი გაითავისო, პედაგოგიც იყო, უფროსი მეგობარიც და დედობრივი ალალი სითბო და სიყვარული განაცდევინ.

სწორედ ამას მიასწიეს, ასე ასწავლეს და აღზარდეს პატარები ქალბატონმა **რუსუდანმა და ქალბატონმა ციურიძე.**

რამდენი რამ მიასწირო ქალბატონი **რუსუდანის** კლასმა 4 წელიანდში. სწავლასთან ერთად, უამრავი მხიარული და გამიზნული ღონისძიება. ისეთი, პატარებს რომ ახალისებდა და ასწავლიდა კიდეც: თეატრალური წარმოდგენები, ქართული ხალხური ცეკვები და სიმღერები, ხალხური საკრავები, დედაენის დღე დედაგოგის იაკობ გოგებაშვილის ღვანლის ყმაწვილები-სთვის მისაწვდომად წარმართავის.

დამთავრდა კიდევ ერთი სასწავლო წელი. საზეიმოდ გააცილეს კურსამთავრებულები. სკოლამ საფუძვლიანი ცოდნა მისცა მათ, მაქსიმალურად მომამზადა მომავლისათვის.

და კიდევ ერთი პერიოდი დასრულდა: IV-კლასელებმა დაწყებითი განათლება დამთავრებული. აღარ ეყოლებათ ერთი პედაგოგი, ის, ვინც საფუძველშივე აზიარა ცოდნას, სწორ კალაპოტში წარმართა მათი აღზრდა.

ორ პარალელურ კლასს გამოცდილი პედაგოგები, ქალბაზიზიკა, ქიმია.

დაამზადეს ფოტოალბომი – „რანი ვიყავით და რანი ვართ“, რაც, ფოტოებითურთ, I-დან – IV კლასის ჩათვლით განვლილ გზას ასახავს.

ქალბატონმა **ციურიძმა** აღსაზრდელებს არც შემეცნებითი ექსკურსიები მოაკლო (ცხადია, სწავლა უპირველესია), არც სხვა რომელიმე აღმზრდელობით-დიდაქტიკური ღონისძიება, მაგრამ აქცენტი ყმაწვილების ლიტერატურული ნიჭის გამოვლენა-განვითარებაზე, სათანადოდ წარმართვასა და ბაშვების შემოქმედების გამომზეურებაზე იყო გადატანილი. მმობლიური ლიტერატურის, ისტორიის უცოდინრად (ერთი-მეორის გარეშე წარმოუდგენელია), როგორ გაზრდი მოქალაქეს, პატრიოტს?

საამისო საფუძველი კი რაც ადრიდანვე ჩაიყრება, მით უკეთესი პიროვნებისთვისაც და ქვეყნისთვისაც. ამიტომ იყო მრავალი შეხვედრა მნერალთა კავშირში, ცენტრალურ ბიბლიოთეკაში, ლიტერატურული საღამოები... ბავშვები უსმენდ-

ნენ პროფესიონალ მწერლებს, პოეტებს, თავის შემოქმედებას აცნობდნენ მათ.

ძალზე უწყობდა ხელს ამ დიდებულ საქმეს **ჯუმბერ ლეჟავას** აკადემია და მისი თავმჯდომარე ქალბატონი **გულნაზ ხარაშვილი**. მხოლოდ ის რად ღირს, რომ აკადემიის გამოცემა ერთობ სოლიდურ ჟურნალ „ათონათლი“ ისტამბებოდა პატარების შემოქმედება.

გვჯერა, 36-ე საჯარო სკოლა, მომავალი სასწავლო წელს კიდევ უფრო უკეთესად წარმართავს სასწავლო-აღმზრდელობით პროცესს და, შესაბამისად, უკეთესი მარენებლებითაც დაასრულებს მას.

კოტე სარალიძე

კინმარიშვილი; ბუნებისმეტყველებისა (აზია ლინაძე); უცხო ენებისა (ნონა ლარიბაშვილი); საზოგადოებრივ მეცნიერებათა (მანანა კიკალეშვილი); სპორტისა და ესთეტიკისა (ნანა ნიკლაური) ყველა პედაგოგს მოიცავს. შემუშავდა და სასწავლის წლის ნამდილზე ხორციელდებოდა მათი საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულება. სახელდობრ: საგნობრივ ჯგუფებში შემავალი საგნების სწავლების კონკრეტული გზების დასახვა; ინტერირებული და თავისუფალი გავეთილების ჩატარება; პედაგოგთა პროფესიული განვითარების გზების დასახვა; ნარმატებების წინაპირობების განვითარების გზების დასახვა.

მასავლებლები აქტიურად მოსწავლებისა და ლიტერატურის მეტადროული განვითარების სამსახურისა და სამსახურის მეცნიერებათა (მანანა კიკალეშვილი); სამსახურის მეცნიერებათა (მანანა ლინაძე); უცხო ენებისა (ნონა ლარიბაშვილი); საზოგადოებრივ მეცნიერებათა (მანანა კიკალეშვილი); სპორტისა და ესთეტიკისა (ნანა ნიკლაური) ყველა პედაგოგს მოიცავს. შემუშავდა და სასწავლის წლის ნამდილზე ხორციელდებოდა მათი საქმიანობის პრიორიტეტული მიმართულება. სახელდობრ:

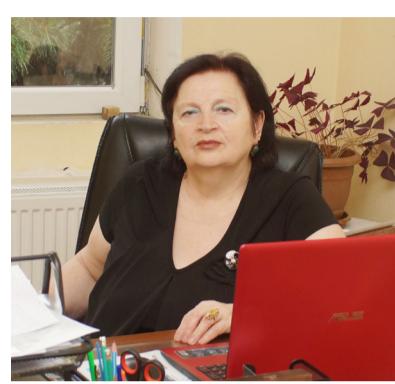
მოსწავლები ნარმატებით მონაწილეობების სხვადასხვა კონკურსსა თუ ეროვნული მომპირადებში, რისი დასტურიც მრავალი ჯილდო და სიგელია. მოქმედებს სამოქალაქო განათლების კლუბი; დამატებით უფასოდ ისწავლება ისტორია, ფიზიკა, ქიმია.

ნელეულს ერთი ოქროს მედალოსანი ჰყავთ – მარიამ თეთრუაშვილი, მაგრამ რაოდენობა მანიცდამინც ხარისხს არ განაპირობებს. იყოს ერთი, მაგრამ – ნაღდი!

უცნაურია განგება – ადამიანს ხშირად სწორების ადგილზე განამრენებული განვითარების გზების დასახვა; ნარმატებების წინაპირობების განვითარება და პროდინირებული და თავისუფალი გავეთილების გზების დასახვა.

მასავლებლები აქტიურად

კირველ კლასში ბზას დაულოცავენ

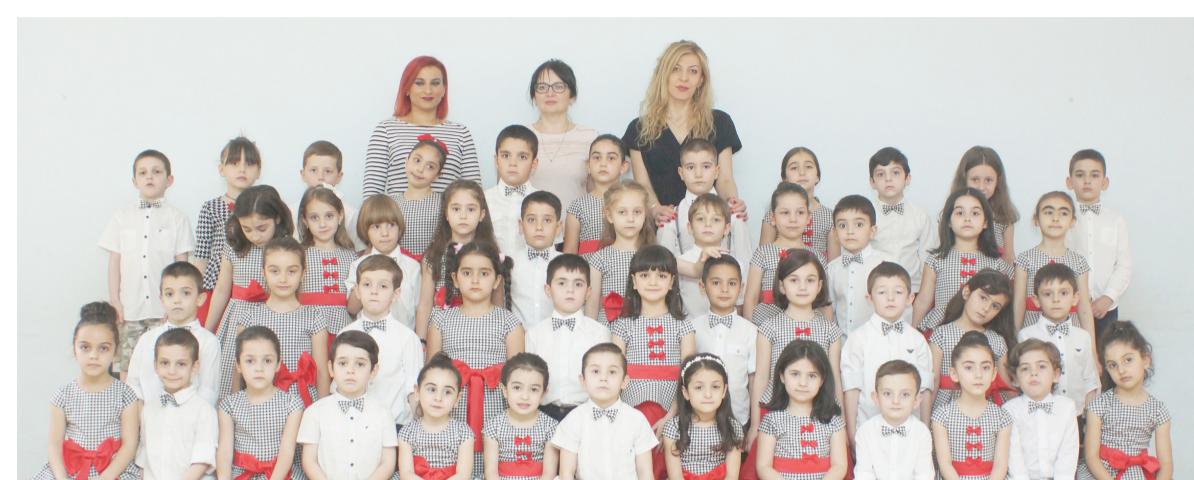
დედაქალაქის ბაგა-ბალებში გამოშევისა და საარდადეგო ზემების სეზონი დაიწყო. 215-ე ბაგა-ბალის აღსაზრდელები ამ ღონისძიებებში აქტიურად არიან ჩართული, თავიანთი შემოქმედებით მშობლებსა და მოწვეულ სტუმრებს თავს აწონებენ. პატარებს სასიამოვნო და დაუკინებარ განწყობას უქმნიან აღმზრდელები და ბალის მთელი კოლექტივი. ამიტომაც არის, რომ პატარებს აქ მიუხარიათ და მშობლებიც კმაყოფილები არიან.

„შენს მოსვლას კედლებიც ღიმილით ელიან“, — ასეთი წარნერა ამშვენებს 215-ე ბაგა-ბალის ფოიეს, სადაც პატარებს მართლაც განსაკუთრებული სიხარულით და სიყვარულით ელიან.

ბაგა-ბალის ეზო მეტად მოწესრიგებულია, რომელსაც ამშვენებს სხვადასხვა სათა-მაშობი და მრავალფეროვანი მწვანე ნარგავები. შენობაში შესვლისთანავე, თვალში მოგხვდებათ შესანიშნავი დიზაინით გაფორმებული ინტერიერი და დერუფები, რომელსაც ალა-მაზებს ათასგვარი ყვავილები, თვალსაჩინოები, ნახატები, აპლიკაციები და სხვადასხვა ნაკეთობები. ეს ყველაფერი კი, აქაური მესვეურების ნახელავია, თვალსაჩინოების განახლება ნელონადის დროების მიხედვით

ინვენტარით. რაც შეეხება კვებას, როგორც სხვა ბალებში, აქაც დაცულია კალორიულობა, ცილებისა და ცხმების თანაფარდობა.

აქაურობას აშეარად ეტყობა მზუნველი მენეჯერის ხელი. ბალმა არაერთ წარმატებას მიაღწია, იგი დედაქალაქის ერთერთ საუკეთესო საბავშვო დაწესებულებაა. აქ გუნდური მუშაობის პრინციპით იღვნიან. ყველა თანამშრომელი შესანიშნავად უგებს ერთმანეთს და არის მეგობრული ატმოსფერო. ისინი, სხვადასხვა ღონისძიებებში აქტიურად მონაწილეობენ და აქ სულ შემოქმედებითი პროცესია. ერთი სიტყვით, ყველაფერს აკეთებენ იმისთვის, რომ პატარებს ვარდისფერი ბავშვობა

ბაგა-ბალს ვუდგევარ სათავეში. ამ მოელე პერიოდში ამაღლდა ურთიერთობის ხარისხი, როგორც თანამშრომელთა, ასევე ადმინისტრაციულ პედაგოგებსა და მშობლებს მორისაც. ჩვენ მტკიცედ შეკრული გუნდი ვართ,

გარემონტდა კვების ბლოკი, სადაც ჰიგიენურ-სანიტარული მდგომარეობა მაღალ დონეზეა დაცული. შენობის მდგრადობა ამ ეტაპზე, დამატებით უფრო იზრდება თითოეული აღმზრდელის, სპეც პედაგოგის, ფსიქოლოგის და ლოგოპედის გადამზადების პროცესი. ასევე, ვზრუნავთ მასანაცვლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლებაზე. აღმზრდელები ჩამულნი არიან პროგრამულ ტრენინგებში. აღნიშნულის განსახორციელებლად, გვერდში გვიდგას ისნის რაიონის პროფესიული ორგანიზაცია ქალბატონ ქეთევან ხეტეშვილის ხელმძღვანელობით. მისი თაოსნობით არაერთი პროგრამული ტრენინგი ჩატარდა.

ბაგა-ბალი მუდმივად უზრუნველყოფილია სამუშაო მასალითა ლიტერატურით და სათამაშოებით. თითოეულ ჯგუფში არის შესაბამისი მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელო. პროგრამის მიხედვით კი, გამოყენებულია

ჰერნდეთ.

215-ე ბაგა-ბალს გამოცდილი დირექტორი და ღვანლმოსილი პედაგოგი რუსუდან ცხვარაძე-ბირკაია უძღვება იგი რცდათე-ქვსმეტი წელინადია საგანმანათლებლო სფეროში მოღვაწეობს და დიდი დამსახურება მიუძღვის ამ სისტემაში. პედაგოგიურ

ერთობლივად ძალ-ღონეს არ ვიშურებთ პატარების კარგი აღზრდა-განათლებისთვის. აღსანიშნავია, რომ 215-ე ბაგა-ბალის ადმინისტრაციის მუდმივი საზრუნავა - ჰყავდეს მაღალკალიფიციური კადრები. ამისათვის განსაკუთრებული აქცენტი კეთება სასწავლო-აღმზრდელობით პროცესზე. ჩვენი საქმიანობის ძირითადი სფეროა: ბავშვის განვითარებისათვის თვისებურებები, თემატური სწავლება, პირველადი სამედიცინო

გვყავს 12 ჯგუფი და თითოეულის განკარგულებაში 2 დიდი სივრცეა, როგორც სააღმზრდელო, ასევე საძინებელი ოთახები. ცალ-ცალკეა განლაგებული ცენტრები, რომელებიც აღჭურვილია სათანადო ინვენტარით. ასევე, გვაქვს მესამე სივრცე, სადაც სასაბილოა მოწყობილი. ყოველ ჯგუფს გააჩნია თავისი სველი წერტილი. ბაგა-ბალს აქვთ სააქტო დაბაზი, სადაც მიმდინარეობს როგორც ზემობი, ასევე საინტერესო შევედრები. აღსაზრდელების დიდი ეზო, ძალიან მნიშვნელოვანია. აქ დამონტაჟული ბაგა-ბალების სააგენტოში მართება, ბაგა-ბალების სააგენტოს ხელმძღვანელს ბატონ კახა-ბერ გვანცელაძეს, რადგანაც მისი თანადგომით ბალში ბევრი რამ გაკეთდა, დამოწურა და ცენტრალური გათბობა და ბალი აღიჭურვა თანამედროვე

საქმიანობასთან ერთად ყოველთვის გამოირჩეოდა კარგი მენეჯერული თვისებებით.

რუსუდან ცხვარაძე-ბირკაია: ძალიან მიყვარს ჩემი პროფესია - მასწავლებლობა. სპეციალობით ისტორიის ვარ და თავდაპირველად, მუშაობა ჩემი პროფესიით დავიწყებ. შემდეგ ამას მოჰყვა სკოლის დირექტორობა... ახლა კი, უკვე მეორე წელინადია 215-ე საბავშვო

დახმარების განვევა, ქცევის პოზიტური მართვა, ბავშვთა ძალადობის პრევენცია, შეზღუდული შესაბამის ბავშვების მქონე ბავშვებთან მუშაობის პრინციპები. აგრეთვე, კვალიფიციური ორგანიზაციების მიერ მოწყობილი ტრენინგების გარდა, ბაგა-ბალში ტარდება შიდა სემინარები. ერთმანეთს ვუზიარებთ მოწინავე გამოცდილებას. ჩემი დირექტორობის პერიოდში

თემატური სწავლება - როგორც ერთ-ერთი, ყველაზე თანამედროვე და ეფექტური მეთოდი. უნდა ითქვას, რომ ბალში ბევრი რამ გაკეთდა, სააღმზრდელო პროცესი წარმატებით მიმდინარეობის მართვის სამუშაოს მასალითა ლიტერატურით და სათამაშოებით. თითოეულ ჯგუფში არის შესაბამისი მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელო. პროგრამის მიხედვით კი, გამოყენებულია

სისხლებს გაბატული ნდ ნორმავენ

– შეუქმნას თითოეულ მო-
სწავლეს უსაფრთხო და მზ-
რუნველი გარემო, იზრუნოს
არამარტო მაღალ აკადემიურ
მაჩვენებელზე, არამედ განუ-
ვითაროს პრობლემების და-
მოუკიდებლად გადაჭრის უნარი,
ასწავლოს მათ განსხვავებული
აზრის პატივისცემა, ხელი შეუ-
წყოს, შეითვისოს და საკუთარი
ქვეყნის საკეთილდღეოდ გამოი-
ყენოს დასავლური ლირებულე-
ბები და ფასეულობები – აი, ასე-
თია ძირითადი მისია, თბილისის
171-ე საჯარო სკოლისა, რო-
მელიც დედაქალაქში ერთ-ერთი
მონინიავეა და მაღალ შედეგე-
ბზეა ორიგინული.

აქ სასწავლო-აღმზრდელო-
ბითი პროცესი შესანიშნავად

მიმდინარეობს, რაც დირექტორის ქეთევან ქსოვრელის დამსახურებაა. მას მხარში უდგანან მაღალაკვალიფიციური კადრები, რომელთა უმრავლესობა სერთიფიციირებულია.

ქალბატონი ქეთევანი სერთი-
ფიცირებული მასწავლებელია
და წარმატებულ მენეჯერობას-
თან ერთად, აქტიურ პედაგო-
გიურ მოღვაწეობასაც ეწევა.
იგი ოთხი წელიწადია სკოლას
უძღვება და ამ ხნის მანძილზე
ბევრი რამ გააკეთა: მოაწესრიგა
ინფრასტრუქტურა და სასწავლო
პროცესში ბევრი სიახლე დან-
ერგა. ძალიან უყვარს სკოლა და
ამიტომაც, ყველაფერს აკეთებს
იმისთვის, რომ ბავშვებმა თავით
კომფორტულად იგრძნონ და
შესაბამისი ცოდნა მიიღონ. მუ-
დამ შემოქმედებით ძიებაშია და
სკოლის ტრადიციას ნოვაციით
ამჟღვიდობს.

171-ე სკოლა სხვა სასწავლებელთაგან გამორჩეულია ინტელექტუალური ძალების სიმრავლით. წლების მანძილზე, მოსწავლეების მიერ მიღებული

სიგელები და სხვა წარმატებები
ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა.
სკოლის კურსდამთავრებულები
მუდამ გამოირჩეოდნენ აქტი-
ურობით — ქვეყნის საზოგა-
დოებრივ ცხოვრებაში ჩართუ-
ლობით. აქაურ მესვეურებს
ეამაყებათ, რომ მათი კურს-
დამთავრებულები წარმატებით
აბარებენ სხვადასხვა უმაღლეს
სასწავლოებელში.

აქ სისტემატურად იმართება სსვადასხვა შემოქმედებითი აქტივობები. ახლახან პირველკანარმატებით ფუნქციონირებს სკოლის თვითმმართველობა და ასევე, მშობელთა კომიტეტი.

ლასელების საზეიმო ღონისძიება
გაიმართა. პატარებმა წაიკითხეს
ლექსები და შეასრულეს ქართუ-
ლი სიმღერები. ასევე, საინტერე-

6, մը-8 და մը-10 კლასის მოსწავლები. პედაგოგების ნანა კუჭუხიძის, ქეთი ვაჩეიშვილის და მზია ჯინჯარაძის დახმარებით, ბავშვებმა მოამზადეს თემები – ისტორიულ- ფაქტობრივი მასალების გამოყენებით, წაიკითხეს ლექსები, შეასრულეს მუსიკალური ნომრები და დიდ ეკრანზე სლაიდ-შოუს სახით აჩვენეს ვიზუალური კადრები. სკოლაში, წარმატებით ფუნქციონირებს სკოლის თვითმმართველობა და ასევე, მშობელთა კომიტეტი.

როტული ენისა და ლიტერატურის წერით ტურზე წარმატებებს მიაღწია. ხოლო, მე-9 კლასელი აწანო თავოანი „აჭალოების“

მართ დაგვათი „ერალიონის მე-3 ტურის გამარჯვებულია. განათლების სამინისტროსა და საპატრიარქოს ერთობლივ პროექტში - „დავთიანი“ ჩართულები არიან წარჩინებული მე-9 კლასები მოსწავლეები: მართა შელია და ნანა ვაშაკიძე. ასევე, მდგრადი განვითარების პროექტში - „ნიკო კეცხოვე-

სუნად დროლიერებული მე-12 კლასებმა მოსწავლებმა კი, წარმატებით გაიარეს საატესტაციო გამოკდები, საიდანაც გამოიკვეთა 6 ოქროს მედალოსანი, ესენია: ელენე ლომთაძე, ლიზი ტულუში, ანა-მარია ჯავახიშვილი, მარიამ ქლიბაძე, კესო მანჯგალაძე და თათია ამაშუკელი.

ମାତ୍ରା ମାତ୍ରା

Հայոց Տառապություն 3

სკოლის ორმოცამდე მოსწავლეა ჩართული. შინაარსიანად მიმდინარეობს მეცნიერების საგაკვეთოლო პროცესი – პედაგოგი მედება მიქაძე. მოსწავლეებისთვის საინტერესოა თემა: „ხერხემლიანები“, საადაც საფუძვლიანად ისწავლება ცხოველთა კოასიათი კაცია და გამოყინვა-ექცევა წიგნიერების დონის ამაღლებას. ბიბლიოთეკარი მაია ჰიპნაშვილი მოსწავლეებს წიგნის სიყვარულს უწერგავს და სისტემატურად აცნობს მათ ლიტერატურულ სიახლეებს. აქ ხშირად იშართება საინტერესო შეხვედრები და ლიტერატურული სათავმობი.

კულტურული და გარემოებულ
ლია, როგორც სახელმძღვანე-
ლო, ასევე ინტერნეტ ინფორ-
მაცია, შემდეგ კი, სლაიდ-შოუს
სახით ხდება ჩვენება. ხშირად
ეწყობა გასვლითი გაკვეთილე-
ბიც. სკოლაში ისნავლება სა-
განი - კინ ხელოვნება, რომ-
ლი პიროვნების წინ უმარ-

ადსანიშნავია, რომ 171-ე
საჯარო სკოლაში ყოველთვის
მოღვაწეობდა ჰედაგოგთა ძლ-
იერი გუნდი. ისინი გამოირჩე-
ოდნენ პრინციპულობითა და
საგნის უზაფო ცოდნით, ალსაზ-
რდელებთან სანიმუშო ურთიერ-
ებათ, ასევე უკანონო

ლის პედაგოგია ჩემი კოლეგა, შესანიშნავი უურნალისტი გორგა ყანჩაშვილი. ბატონი გორგას ინიციატივით, მოსწავლეები ხშირად სტუმრობენ თეატრალურ უნივერსიტეტს, ესწრებიან დოკუმენტურ კინო-ჩვენებებს და საუბრობენ ხელოვნებაზე. სააინტერესოდ წარიმართა განხილვა დოკუმენტური ფილმისა დიმიტრი შევარდნაძეზე, სადაც

პირველ კლასში ბზას დაულოცავენ

→ ფასარენი მე-6 გვ.

ში თავმოყრილი სხვადასხვა აქტივობები, რაც საშუალებას აძლევს მასწავლებლებს-აღსაზრდელებს ცალკეული უნარები განუვითაროს. განსახორციელებელ აქტივობათა მთელი პაკეტი მოიცავს შემდეგ კატეგორიებს:

წიგნიერება, მეტყველება, ხელოვნება, სამაგიდო აქტივობები, მუსიკა და მოძრაობა, მეცნიერება, სენსორული აქტივობები და კულინარია. კონსტრუქციული აქტივობები და დრამატული აქტივობები. ჩვენთან ყოველდღიურად ხორციელდება შესაბამისი აქტივობები და შექმნილია ვიდეო მასალა, სადაც ასახულია პატარების მუშაობა. ბაგა-ბაღების მართვის სააგნენტოს მიერ დამტკიცებული სტრატეგიის მიხედვით, ხორციელდება სასწავლო სააღმზრდელო პროცესი. ჩვენი მთავარი ამოცანა: ჯანსაღი და ბავშვის საჭიროებებზე ორიენტირებული გარემოს შექმნა, რასაც შესანიშნავად ვახერხებთ.

როგორც უკვე აღინიშნა, ბალის კოლექტივი ორგანიზებულად მუშაობს და ზრუნავს ცუგრუმელების ჯანმრთელობა – უსაფრთხოებაზე. ისინი, ყველა პირობას უქმნიან ბავშვებს ფიზიკური და ემოციური განვითარებისათვის. წახალისებულია მშობლების ჩართულობა, როგორც საგანმანათლებლო, ასევე სამეცნიერო სფეროში. აქ ხელს უწყობენ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვების კონცენტრირების მიზანით.

ვერსის ინკლუზიურ პროცესს, რომლის სწორად მართვას, აღმზრდელ მასწავლებლებთან ერთად ხელმძღვანელობენ: სპეციალური გორგა გახანია.

ტარა სკოლისთვის კარგად არის მომზადებული.

215-ე ბაგა-ბაღი გამოირჩევა სიმყუდროვით, კომფორტით, რაც მთავარია, მშობლები და ბავშვები კმაყოფილნი არიან. აღსაზრდელების შემოქმედებითი უნარების განვითარებას დიდ ყურადღებას აქცევენ და ეფექტიანად მუშაობენ სასწავლო-სააღმზრდელო პროგრამის მიხედვით.

დირექტორი კმაყოფილია მისი მოადგილის ლელა გორგაძის, მეთოდისტის ნანული როსტიაშვილის, სამეურნეო ნაწილის კოორდინატორის ბელა ბერიძეს, ჯანმრთელობისა და ჰიგიენის კოორდინატორის და ირმა მდინარეა, ფსიქოლოგინი ნადირაშვილი და ლოგო-პედი ლალი ბილანიშვილი.

და ტასო ჭიკაძე, მათ გვერდში უდეანან თანაშემწებელი: ნინო ჩაჩანიძე, მერი ქობულაშვილი, სოფიო ბანძავა, თეოლინა წურწუმილი, ია ტვილდანი, თმარ მეხრიშვილი, ნინო სალინაძე, მაია პატარკაციშვილი, თეა ლემონჯავა, ქეთევან მელქაზე, ბელა სონგულია, ნინო ჯანელიძე-შაფათავა, თეოლინა ხელაია, თამარ ცანავა, სოფო ჯანელიძე და ლალი კაკაურიძე.

ბაგა-ბაღის წარმატებაში დიდი წვლილი მიუძღვის ტექნიკურ პერსონალსაც, ესენია: გულნარა გუთნაშვილი, თინათინ შპეტიშვილი, ლამარა როსტომაშვილი, ანი ჩიფრიური, ნანული იმერლიშვილი, ნუნუ

რის გიული სალოუციშვილის და საქმისმარმოებლის რუსუდან ხვიჩიას თავდაუზოგავი შრომით, რომლებიც კოორდინირებულად მუშაობენ.

ბაღს ემსახურებიან მუსიკის ჩინებული მასწავლებლები: თამარ აბაშიძე და ლიანა ლალიაშვილი, ასევე, ცეკვის პედაგოგი ნატალია ზარდიაშვილი. ისინი აქტიურად არიან ჩაბმული სასწავლო შემოქმედებით საქმიანობაში. აქ ხშირად იმართება სხვადასხვა სახის შემოქმედებითი ღონისძიებები და სეზონური ზემიერი. მაგალითად, საშემოდგომო, საახალწლო (კარნავალი, „თოვლის დედოფალი“), საგაზაფხულო (სარვამარტო, ყვავილები, გაზაფხული და დედა, ყვავილების ზემი, ზაფ-

ხულის ფერები და ა.შ). ამჟამად კი, „სასკოლო მზაობის“ ჯგუფები ემზადებიან გამოსაშები ღონისძიებისათვის. როგორც ზემოთ ვთქვთ, ეს ცუგრუმელები სექტემბერში პირველი კლასის მერხებს მიუსცდებიან.

კვება შესანიშნავია, დაცულია ცილებისა და ცხიმების თანაფარდობა. პატარებს მრავალფეროვან კერძებს უმზადებენ მზარეული: თეორ ვაშაკიძე და მისი დამხმარებელი: ლანა ვაშავაძე და თეა წიკლაური.

აღსაზრდელებზე დედასავით ზრუნავენ პროფესიონალი აღმზრდელები: ფიქრია ჯანელიძე, ნანა ბოლაშვილი, ლალი სახლოთხუციშვილი, თეა სარიშვილი, მაია მიგრიაული, ნინო ყანდაშვილი, მაია ძამაშვილი, ნინო ქავთარაზე, ნონა შულლიაშვილი, მზიანუცუბიძე, მარინა ასლამაზოვა

გიორგაძე, ლიკა ვაშაკიძე, სალომე ვაშაკიძე, თამილა დავითაძე, ლალი აფციაური, გაიანე მანავლიშვილი, ალვარდ კამალიანი, თამრიკო ბარბუდაროვი, რამაზ ცანავა, მურად მახნიაშვილი, ვლადიმერ ჩიფრიური, გივი რუხაძე და გიორგი კოხრეიძე.

215-ე ბაგა-ბაღის თანამშრომლებს ერთმანეთთან მეგობრული და თბილი დამოკიდებულება აქვთ, რაც მთავარია, კეთილსინდისერად ასრულებენ თავიანთ მოვალეობას. ბაგა-ბაღი დღითიდლე უფრო პოპულარული ხდება. ინუბაზაფხულის არდადეგები. მის მხიარულად, ხალისინად გატარებას გისურვებთ, ცეროდენები!

ვიზიტურად და სელიერად პანსალ ისრბებს ზრდის

წენეთის ხსენებაზე, უპირველესად, აგარაკი, სუფთა პანერი და დასვენება წამოტივტოდება ცნობილებაში, მაგრამ წყნეთის 114-ე ბაგა-ბაღის მუშავებს დასასვენებლად სადა სცალიათ? მათ ხომ ამქვეყნად უმნიშვნელოვანესი, უსათუთესი საქმე აპარიათ – პატარების სნავლა-აღზრდა. ასე მოკლედ კი გამოითქმება, მაგრამ მის მიღმა ურთულესი, დროში გაჭიმული მრავალმხრივი პროცესები დგას და ყოველი ხინჯი, თითქოსდა უმნიშვნელო ხარვეზი შემდეგ და შემდეგ ყამანვილების ფიზიკურ, ფსიქოლოგიურ თუ ზენობრივ ძალზე რთულ პრობლემებად შემოგვიპრუნდება. შემოგვიპრუნდება ჩვენ, ყველას, მთელ ქვეყანას, რადგან ერთხელ მრუდედ წასული ნერგის გასწორება მერე და მერე, უფრო და უფრო ძნელდება, ხშირად კი შეუძლებელიც ხდება. ოჯახთან ერთად, სწორედ ბაგა-ბაღებში ეყრდნა საფულევლი გოგო-ბიჭების სხეულებრივ თუ სულიერ ჯანმრთელობას. ეს სრულად აქვს შეგრძნებული 114-ე ბაგა-ბაღის მთელ პერსონალს და, აბა, როგორლა მოიცულან წყნეთის სიკეთით სარგებლობისთვის?

აღსაზღდელები რომ სწორ გზაზე დააყინო და ასე ატარო ბაღის დამთავრებამდე, ყოველი მათგანის სულსა და გულს უნდა

ლითა და ტკივილით იცხოვრონ, ერთდროულად აღმზრდელებიც იყვნენ და – მეგობრებიც.

სწორედ ასე მუშაობენ, ასე ესმით თავისი მისია 114-ე ბაგა-ბაღის აღმზრდელებს: მაია კოპაძეს, ნანული გალუაშვილს, ეკატერინე ციცაგს, ლელა ბაბარელის, თინათინ კელნჯერიძის; დამლაგბლების: მარინა შალიკაშვილის, მარინე შაბულოვის, მზია ქობულაშვილის, თეონა შაბულაშვილის, ნინო ამირანაშ-

ლი რგოლის, სეგმენტის ურთიერთშეთანხმებული, ხარისხიანი მუშაობა განაპირობებს. ამიტომაა ერთობ მნიშვნელოვანი პიგინისა და ჯანმრთელობის კორორდინატორის ნონა შაყულაშვილის, სამეურნეო ნაწილის კორორდინატორის ქეთევან ნიკლაურის, საქმისმნარმოებლისა და მისი თანაშემნის: ქეთევან მათიაშვილისა და მარიამ ჯავახიშვილის, მზარეულის ელენე ხახუტაშვილის, მისი თანაშემნების: ციური ნიკლაურისა და ირმა გოგიაშვილის, ჭურჭლის მრეცხავების: მაია გამცემლიძის მარინე ოძელაშვილის, გიული ხაბარელის, თინათინ კელნჯერიძის; დამლაგბლების: მარინა შალიკაშვილის, მარინე შაბულოვის, მზია ქობულაშვილის, თეონა შაბულაშვილის, ნინო ამირანაშ-

ლითა და ტკივილით იცხოვრონ, ერთდროულად აღმზრდელებიც იყვნენ და – მეგობრებიც.

ელაშვილს, ვერიკო მაჩხანელს, ნინო ზურაბიშვილს, ნანა ჯავახიშვილს, ჯუნა ოძელაშვილს, თამარ ჩიტაურს. მათ თანაშემნების: თამარ ავაზაშვილი, იზა ბიდეშველს, მერი დელიძაშვილს, მაია რჩხელს, ნათა ალექსანდრა, რუსუდან მათაშვილს; ფსოქოლოგ გვანცა ნეკერაშვილს, ლოგოპედ მარინე თათულაშვილს, ცეკვისა და მუსკის მასწავლებლებს ელენე მაისურაძესა და დალი შურლულას.

ვილის, თამარ მატიაშვილის; დარაჯების: გარეგინ მატიაშვილისა და ლევან მათიაშვილის, მუშის გორგი მამუკაშვილისა და მებალე ლილი შაბულაშვილის მონდომება და სიყვარული, რასაც ისინი ყოველდღიურად აქმოვნ საქმეში.

უცნაურია განგების გზები. მართლაც, სადაც უსა სად მიიყვანს ხოლმე: 114-ე ბაგა-ბაღის დირექტორმა, ქალბატონმა ნინო მამამთავრიშვილმა 1995 წელს წარჩინებით დაამთავრა თბილისის სამსატვრო აკადემიის არქიტექტურის ფაულტეტი.

აბა, იმ პნევლ, ნგრევა-ყვლეფის ხანს აღმშენებლობას ვინ რად დაგიდევდათ?

რით დასაქმდებოდა შენებისთვის მონიდებული სპეისობის ახალგაზრდა? ასე დაწყო მუშაობა ქალბატონმა ნინომ წყნეთის უდემდამო ბავშვთა სახლში უფროს აღმზრდელად, მაგრამ მანამადე სპეციალურ გამოცდაში 100-დან 95 ქულა მოიპოვა. ექვს თვეში ორი ტრენინგი გაიარა და ლიდერის სერთიფიკატიც მიიღო. ხომ წარმოგიდგენიათ, რაოდენ რთული, ფაქიზი და პასუხსაგები იყო მუშაობა (ამას მუშაობაც არა ჰქვია. უფრო – თანაცხოვრება) უპირველეს სიცარულს – ოჯახს მოკლებულ ყმანვილებთან, რაოდენი გულის სითობრი, მზრუნველობა იყო საჭირო ბავშვების გაყინული გულების გასალ-

შემოქმდებითად და მიზანმიმართულად მუშაობენ კოლექტივთან დირექტორის მოადგილე მანამთავრიშვილი.

ბაგა-ბაღში არ არის პირველი და მეორეხარისხოვანი საქმე. საბოლოო შედეგს მისი ყოველი ბაგა-ბაღში პედაგოგები და ბაგა-ბაღის პედაგოგები ცდილობენ „გაბავშვდებნ“ – აღსაზღდელად თვალით შეხედონ სამყრისა, მათი აღქმისა და ხედვის უნდა

ჩანაცენები. საამისოდ ჯერ მათი ნდობა მოიპოვო. უპირველესად, პირადი მაგალითით – თავად უნდა იყო სანიმუშო ყოველდღიურობაში. 114-ე ბაგა-ბაღის აღმზრდელ-პედაგოგთა ძალისმეტებაში, პირადი მაგრამ ეს თუ თვითმიზანი იქნა და არა შინაგანი მრავალი და ბუნებრივად გამომდინარე ქცევა, პატარების აღალი შეგრძნება უმაღ აღიქვამს სიყვალეს. ამიტომ მონიდებით უნდა იყო აღმზრდელი, პედაგოგით, ცდილობით, ვერ მიაღწევთ ცათა სასუფევლისა, გვმოძღვრავს უფალი და ბაგა-ბაღის პედაგოგები ცდილობენ „გაბავშვდებნ“ – აღსაზღდელად თვალით შეხედონ სამყრისა, მათი აღქმისა და ხედვის უნდა

ლი რგოლის, სეგმენტის ურთიერთშეთანხმებული, ხარისხიანი მუშაობა განაპირობებს. ამიტომაა ერთობ მნიშვნელოვანი პიგინისა და ჯანმრთელობის კორორდინატორის ნონა შაყულაშვილის, სამეურნეო ნაწილის კორორდინატორის ქეთევან ნიკლაურის, საქმისმნარმოებლისა და მისი თანაშემნის: ქეთევან მათიაშვილისა და მარიამ ჯავახიშვილის, მზარეულის ელენე ხახუტაშვილის, მისი თანაშემნების: ციური ნიკლაურისა და ირმა გოგიაშვილის, ჭურჭლის მრეცხავების: მაია გამცემლიძის მარინე ოძელაშვილის, გიული ხაბარელის, თინათინ კელნჯერიძის; დამლაგბლების: მარინა შალიკაშვილის, მარინე შაბულოვის, მზია ქობულაშვილის, თეონა შაბულაშვილის, ნინო ამირანაშ-

ლობად. ქალბატონმა ნინომ ეს რომ შეძლო, ამას მისი სერთიფიკატებიც ადასტურებს, ბავშვების ის უშრეტი სიყვარულიც, რაც ჩემთან საუბარში გამოვლინდა და ისიც, როგორ ააწყო მან 114-ე ბაგა-ბაღის მუშაობა, სადაც 2015 წელს დანიშნება დირექტორის მოადგილედ, შემდეგ დირექტორის მოვალეობას ასრულებდა. ახლა კი დირექტორის.

სახელდობრ, როგორ ააწყო?

ბაღში იოხი ჯგუფი ჰყავთ 260 ბავშვი. შშიბლებს შვილები ზემო წყნეთიდანაც და ახალდაბიდანაც დაჲყავთ ა. ანუ, იციან სად, ვისთან მიჰყავთ, ვის ანდობებს შვილებს. ეს კი ძალზე ბევრს ნიშნავს.

არიან ერთმართველობის სენიტ შეპრიბოლი დირექტორები. ვერ ხვდებიან, ამით როგორ ვნებენ საქმეს, ანუ არსაზრდელებს, როცა ხელქვეით ყოველგვარი ინიციატივას უკლავენ, გასაქანს არ აძლევენ. რა დაკარგვათ მათ აღმზრდელობით დაწესებულებაში!?

ქალბატონ ნინოს კრედიტოლურად განსხვავდება მათგან – ყოველი მუშაი პასუხისმგებელია თავის საქმეზე. ინიციატივის, შემოქმედებითი თავისუფლება აქვთ მინიჭებული. დირექტორი კი აკინტორლებს, ეხმარება, ყოველმხრივ საქმით, ნები-

ხელს მათ პროფესიულ წინავლას და ხარისხიანდ წყდება; წებისმიერი საღი აზრი, ინიციატივა უმაღ ჰპოვებს გამომახილსა და მარადჭერას.

„სასკოლო მზაობის პროგრამა“ ყველა ბაგა-ბაღისთვის ერთნაირია. მთავარი ისაა – როგორ მიუდგები მას, რამდენ შემოქმედებას ჩააქსოვო მასში, რომ ბავშვებმა ხალისიანად, თამაშ-თამაშ აითვისონ მასალა, როგორ გამარავალფეროვნებ და გაათვალისება მას. ვნახე, ერთი ასეთი ახალადშექნილი თვალისაჩინოება, ძალზე ხალისიანად, ცოცხლად რომ ასწავლის ბავშვებს – „მაღაზია“. ექსკურსიაზე ჰპავდთ პატარები სახანდრო და გუკის, პოლიციის განყოფილებებში, ამბულატორებში. ბაღში ხომ უსაფრთხო გარემო

სმიერი პრობლემა სწრაფად და ხარისხიანდ წყდება; წებისმიერი საღი აზრი, ინიციატივა უმაღ ჰპოვებს გამომახილსა და მარადჭერას.

ას, მოკლედ წყნეთის 114-ე ბაგა-ბაღის შემოქმედებითი, მიზანმიმართული კოლექტივის შ

216-ი ბაბა-ბალი – ახალი კრობრამების პპალდაგვალ

ბელბელის სტანა, აგავის გალობა და დელიბრივი მურანველობა

ბაგა-ბალის საქმიანობის
სწორად წარმართვა იოლი საქმე
როდია, ამისთვის მთელი გუ-
ლით უნდა გიყვარდეს პატარები
და შენი საქმე. სწორედ ამ სი-
ყვარულმა მიაჯაჭვა თბილისის
216-ე ბალს დორექტორი **ანუკი**
კირმარიშვილი. ოცი წელია
თავდაუზოგავად შრომობს ბავშ-
ვის ინტერესებსა და უფლებე-
ბზე ორენტირებული გარემოს
შესაქმნელად. შის ხელმძღვან-
ელობით, ამ წლების მანილზე,
ბევრი რამ გაკეთდა. მოწესრიგე-
ბული ინფრასტრუქტურისა და
მოვლილი ეზო-გარემოს ბალში
აღსაზრდელებს ყოველ დილით
მიუხარიათ. რას არ ნახავთ აქ
- ფილტებია და 7 ჯუჯა, აინონა-
დაინონა, ცხენები, სოკოები,
სასრიალოები, ფანჩატურები და
სხვადასხვა გასართობი.

ნიერების – პატარები, სურვი-ლის მიხედვით, ნაწილდებიან. 5-6 წლიანთა მზაობის ჯგუფების აღმზრდელები: **მარინა იშხანშვილი**, ნინო ჭილაძელი, თამილა ნებულიშვილი, მარიკა კორაშვილი, აღმზრდელის თანამედრეებითან – ნინო ლაპარტელიანი, ინა მანუკიანი, ქეთევან პერტია, მაია ბერიაშვილი – ერთად, სხვადასხვა სირთულის აქტივობებს ატარებენ.

იყენებენ თითებით და სუნთქვით კონკრეტურ კონტენტს;

საგანმანათლებლო თემებთ-
ან ინტეგრირებულ მუსიკალურ
აქტივობებს, რომლებიც ასაკო-
ბრივ ჯუფებთან შესაბამისობა-
შია, ახორციელებენ მუსიკისა
და ცეკვის პედაგოგები – მათა
ფერწერმატილი, მანანა ნიკოლაძე,
თამარ მახაშვილი, მარინა ბუჯი-
აშვილი, ეთერ ლუდვიშაური და
საორმეტაბაზარი.

დაკისრებულ მოვალეობას
კარგად ართმევენ თავს და თავი-
სი საქმის საუკეთესო სპეციალ-
ისტები არიან გამოცდილი და
კომუნიკაციური ადამიანები:
დირექტორის მოადგილე ნონა
სებისკვერაძე, საქმის მნარმოე-
ბლები - ნიკოლოზ ნაგლაძე და
ქეთევან იშხანიშვილი; ჯანმრთ-

სააგენტოდან მოწოდებული მენიუს დაცვით, მზარეული მარინა ყაველაშვილი და მზარეულის დამხმარები – ნელი მუკბანიანი, ხათუნა კვიუინაძე, დარო იაკობაშვილი, მინადორა ნიკოლაძე, პატარებს უგემრიელესი კერძებით უმასპინძლდებიან.

ბაგა-ბალის ცველა ცველა
თანამშრომელმა კარგად იცის,
რომ მათი შრომა პატარების აღ-
ზრდასა და დაცულობას ემსახ-
ურება. ამიტომაც კეთილსინდის-
იერად უდგებიან თავიანთ
საქმეს ტექნიკური მუშავები.
დაკრიალებულ ჯგუფებსა და
დერეფნებზე, სველ წერტილებსა
თუ ოთახის სხვა მოწყობილობე-
ბზე ზრუნავენ: **თამარ ჩხატარაშ-**
ვილი, ეკატერინე ლბაქიძე, მაია
ტოროშვილიძე, ია ქაჯანაშვილი,

აცნობს თემებს: „მე და ჩემი სხეული,“ „მე და ჩემი გარემო,“ „ფერები ჩემს გარშემო,“ „სახლის ცხოველები,“ „ფერმი და ფერმის ბინადრები,“ „ზოოპარკი და მისი ბინადრები,“ „შობა-ახალი წელი,“ „მწერები,“ „პროფესიები“ და სხვა. ცენტრებად დაკომპლექტებულ ჯგუფებში – ხელოვნების, დრამატული, ნიგნიერების, მათემატიკის, მეც-

გიკაშვილი, შორენა კვეკვესკირი, თეა ცირეკიძე, რუსუდან ბედიაშვილი, თეო სიდამონიძე, ეკა მამა-დაშვილი, ლარისა ლაპაძე, ნანა ნინიაშვილი, ლამარა ცინცაძე-ცირეკიძე, ლია გაბოშვილი, ორმა ფირცხალაიშვილი, მანანა თექ-თუმანიძე, ანი ჯიშშელეიშვილი, ნინო ოთარაშვილი, მაკა თაბორიძე ყველა თემის განხილვას ყურადღებით ეკიდებიან.

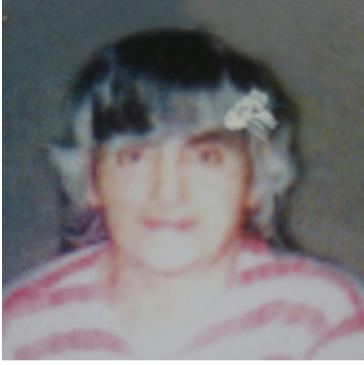
ნუცა ამირანაშვილი, მარიამ ზუბანიშვილი, ხათუნა გაგოშიძე, ტატიანა მამაი (დამლაგებლები); თამარ პერტია, ლუბა მაზმიშვილი, ნინო ბეჟანიძე, ლია პეშკვივა, ნინო ლომთათიძე, დარეჯან ნიკოლებიშვილი, ლენა მამულაშვილი, ნათია პატარქალაშვილი,

ზოია მაჩიტიძე, (მრეცხავები);
ავთანდილ ბერიძე, ვლადიმერ
ბერიძე (დარაჯები); ლია იშრიანი
(მებალი); კახა გერი ნაგლაძე, და-

CP096 გურგენი

მანანა ზაზიკაშვილი – 80

საიუბილეო ლექსთა კრებული

პოეტი მანანა ზაზიკაშვილი 80 წლის გახდა. პოეზიის მსახური, საიუბილეო თარიღის ხელმძღვანელი შეხვდა. მან მეოთხეულს შესანიშნავი საჩუქარი მიყენდღვნა.

„ოცნება და სინამდვილე“ – ასე ეწოდება პოეტ მანანა ზაზიკაშვილის ახალ წიგნს, რომელიც ახლახან გამოიცა და მასში თავმოყრილია 500 რჩეული ლექსი ასევე – პროზაული ნაწარმოები. წიგნის პრეზენტაცია, საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის დარბაზში გაიმართა და ლიტერატორთა მხრიდან დადებითი შეფასება დამსახურა.

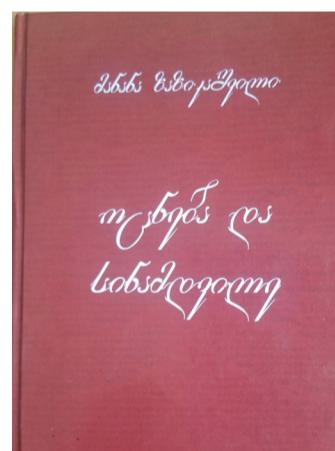
მაღალპოლიგრაფიულ დონეზე გამოცემულ კრებულში შესულია როგორც პატრი-

ოტული, ასევე ლირიკული და საბავშვო ლექსები. როგორც თავად ამბობს, მისი წერის სტილი იუმორისტულია. იუმორით დაჯილდოებული პოეტი ერთი პერიოდი უურნალ „ნიანგშიც“ მუშაობდა. ქალბატონი მანანას შემოქმედებას კარგად იცნობს საზოგადოება. იგი ბაგშვილიდან ეზიარა პოეზიის სამყაროს. მისი პირველი ლექსი 13 წლის ასაკში „ფოთის კოლხეთში“ გამოქვეყნდა. შემდეგ, ქალბატონი მანანას ნანარმოებები იძეჭდება სხვადასხვა პერიოდულ გამოცემებში და შესულია საჯარო სკოლების, დაწყებითი კლასების სასწავლო პროგრამებში. ესენია: „მხატვარი“, „ბასარა“, „აერია ფისოს ნოტი“, „პატარა მეთევზები“, „ზოოპარკში“ და მრავალი სხვა.

მანანა ზაზიკაშვილი 13 წიგნის ავტორია და სამომავლოდ გეგმაეს ახალი წიგნის გამოცემას. გაზით „სახალხო განათლება+“ პოეტს ულოცას სახელოვან იუბილეს და შემოქმედებით წარმატებებს უსურვებს. ახალი წიგნიდან გთავაზობთ რამდენიმე ლექს.

გზია გოგოძა

* * *

გვერ-მოგვრის გამრჩევი

რატომ დაარქვეს
იორს იორი,
ენგურს-ენგური,
არაგვს-არაგვი,
საიდანა გვაქვს
ამდენი ძალა,
ამდენი ჭუა,
სიტყვის მარაგი?
რატომ დაარქვეს
შატილს შატილი?
არხოტს-არხოტი,
რბონას კი რბონა.
აბა, ვის უყვარს
კუდში ჩანჩალი,
ყველას სწადია
წინ და წინ რბოლა.
და ვინც მტერ-მიყვრის
იცის გარჩევა,
ისტორიაში
იგი დარჩება!

გამუღმი, თქ ლეგარდები

საოცნებოს და საფიქრალს მამული უხვად გვირიგდეს. მლეთაში „ლომის“ მწყალობს, ქიზიყში „შიმნდა კვირიკვე“. ჩემი მზიანი მამული სულ ფეხით შემომულია, გორში იაკობს ვსტუმრობდი, ყვარელში ღმერთკაც ილიას.

გული ხალისით სავსე მაქვს კლდე-ღრებეს შენაჭიდები, ერთი ათასად მიგულე, მამულო, თუ დაგჭირდები!!!

დონისძიება, როგორიც შემაცხებით ძალის ააქტიურის

ლექსო, ერ ლიკარგაბი

საუკუნეზე მეტს ითვლის თბილის აკაკი კივილაძის სახელობის მე-8 საჯარო სკოლა თეონა მაისურაძე), რომელსაც დვანლმოსილი დირექტორი თითემის ნახევარი საუკუნის მანძილზე ხელმძღვანელობდა. სასწავლო-შემოქმედებითი ლონისძიებით სკოლა, ამჟამადაც

ური ლექსის მეხოტებე ახალგაზრდებს: „ჩვენს ხალხურ ლექსებს თვზე ადგა უფროს ქალმვილიც მასთან სწავლობდა. ჩვენს შეიღებს არამხოლოდ წერა-კითხვას, მეგობრობას, სიყვარულს, ურთიერთ-ბატივისცემას ასწავლის.

კონა ქვირია, ინგლისური ენის პედაგოგი: როგორც კოლეგამ და ამავე დროს მშობელმა შემიძლია

ლირსეულად აგრძელებს ბატონი აკაკის ტრადიციებს. დაწყებითი კლასების პედაგოგი დარეჯან ჯოვა 33 წელია ამ სკოლაში მოღვაწეობს და ვინ იცის, მერამდენე თაობა დააფრთიანა, შეაყვარა „დედანა“ და პარველი მასწავლებელი. ქალბატონი დარეჯანი „იაკობ გოგებაშვილის საუკეთესო კლას-კაბინეტის“ გახსნისათვის გოგებაშვილის საიუბილეო მედლითა და საპატიო სიგელით დაჯილდოვდა. ამ კაბინეტში კი მისი პატარა მოსწავლეები ქარ-

მზევ, შინ შემოდიო „... გლესავ და გლესავ ნამგალო, ნამგალო, ჩემო რკინაო... „ნეტავი, ნატვრა მანატრა, ეს ნატვრა ამიხდინაო... ნიჭიერმა შემსრულებლებმა მშრომელი კაცის ყაველების დაგვანახებაც დაგვანახებას უზრუნველყოფს. ახალი წიგნიდან გთავაზობთ რამდენიმე ლექს.

ვთქვა, რომ დარეჯან მასწავლებელი ერთ-ერთი საუკეთესოა. ჩემი შეიღებიც აქ სწავლობდებინ და ამჟამად შეიღებილის აღზრდა მივანდეთ.

ლონისძიებას ესწრებოდნენ ქართული ფოლკლორის ქომაგები – ბატონი ვახუშტის მეუღლე მზეო გოგოჭური და ერეკლე საღლიანი. მზეო გოგოჭური: დღევანდელი საღამო თვალსაჩინო მაგალითა იმისა, რომ ხალხური შემოქმედება ბეწვზე არ კიდია. თურმე კიდევ არის იმედი, რომ ბატების ქართული ლექსის სიყვარული ჩაინერგება, იქნებიან ისეთი პედაგოგები, როგორიც დარეჯან ჯოვაა, რომელმაც ასე ემოციურად დაგვანახა ქართული ხალხური შემოქმედების სითბო და სიყვარული.

დარეჯან მასწავლებელი ცრემლიანი თვალებით იხსენებს ვახუშტი კოტეტიშვილის ერთ-ერთი სტუმრობის დროს წარმოთქმულ სიტყვებს: „ხანდახან, ადამიანს ეჭვი და უიმედობა დაგადალავს. სანუბარს და სადარდებელს კაცი როგორის მაგრამ, როცა ამ ბავშვებისგან ასეთ მუხტის მიღები, გრძნობ, რომ ცხოვრება მართლაც ლის, რომ ყველაფრი არ დალუ-პულა, რომ „კიდევაც დაიზრდებიან აღვებს ლეკვები მგლისანი“. ეს პატარები თავიანთი წინამედინების ლირსეული შთამომავლები არიან – როგორც გაჩენით გაგვახარებების შენგელია და გოორგი ჯოხანე ზეპირისტყვიერების მნიშვნელობას პატარაობიდანვე აჩვევს მოსწავლებს და ხშირად ახსენებს მათ, როგორ მიმართავდა ხალ-

თული სულით, ქართული ლექსის სიყვარულით იზრდებიან.

სასწავლო წლის დამამატაში ლონისძიება „ლექსო, არ დაიკარგები“ მეორე კლასების გახსნის და ბაგშვთა დაცვის დღეს მიუძღვნებს. ბატონი ვახუშტი ხშირად სტუმრობდა ამ სკოლას და ლონისძიების ამსახველის სატურნოს და რბონაში იმართებოდა. ბატონი ვახუშტი ხშირად სტუმრობდა ამ სკოლას და ლონისძიების ამსახველის სატურნოს და რბონაში იმართებოდა. ბატონი ვახუშტი ხშირად სტუმრობდა ამ სკოლას და ლონისძიების ამსახველის სატურნოს და რბონაში იმართებით დაიწყო. დარეჯან ჯოვა ქართული ზეპირისტყვიერების მნიშვნელობას პატარაობიდანვე აჩვევს მოსწავლებს და ხშირად ახსენებს მათ, როგორ მიმართავდა ხალ-

გოგოლაური, მარიამ დვალიძე, ლილე თეთრუაშვილი, თეკლა კამლაძე, დავით კაპანაძე, ბარბარე კელენჯერიძე, მარიამ კრანაშვილი, ნინო ლაბაძე, სალომე ლალაშვილი, ლუკა მასიშვილი, მარიამ დავითიშვილი, გოორგი მიქელთაძე, მანანა მუხლაძე, გოორგი ნაკაშიძე, ბარბარე სამხარაძე, მარიამ სისაძე, მარიამ უშიკაშვილი, გოორგი ყიფშიძე, იოანე შენგელია და გოორგი ჯოხანე – ერთმანეთს ჩვენი ფოლკლორი ნიმუშების წარმოდგენაში იქნებიან.

ლია გაბადაძე, მშობელი: ქალ-

ნათია გურგენიძე

ორგანიზების რომელ უწყისეს კაცობრივი — ნიმუში მთ გურია სახლების

სოფლის სიკურული

ვიცი, ვერას გიშველის,
დაკარგული კოშკები,
ნარსულზე ფიქრს, ძვირფასო,
ვერასოდეს მორჩები.

მოდი, სოფლად წამოდი,
მთის კალთებზე ამოდი,
სიკურულით ვაშენოთ,
ედემი და წალკოტი!

თირკვა

ვთიპე, ვთიპე ბალახები,
მეც მაქვს ცელი, ნამგალი,
უჟ, ბევრია ჩვენს ბალჩაში
სათიპი და სამკალი!

ქოხი

ავაშენე კოხტა ქოხი,
მარტი ჩემთვის კი არა,
შიგ კურდლები იცხოვრებენ,
ფუმფულა და კრიალა.

ვენახი

ყვავილებით მოქარგულში
ამ მთის ძირას, მალე,
ახალ ვენახს გავაშენებთ
ოჯალებს და ჩხავერს.

დიდ ქვევრებში შევინახავთ
აქაფებულ მაჭარს,
არცერთ მტევანს არ მივართმევთ,
ზარმაცხა და ლაჩარს.

ჩიტი

გალიაში იჯდა ჩიტი,
პანანინა, შავი დინო,
— ბებო, მივცეთ წყალი, ღვინო,
ცრემლი არვინ მოადინოს!

**მთ. რედაქტორი
ბორის მიშველაძე**

სახალხო განათლება+ N10 (4569)
6 ივნისი / 2018 წელი
გაზეთი გამოდის 1928 წლიდან

გაზაფხული

გაზაფხული მოფრინდა
წვიმიანი ეტელებით,
თავზე გადმოგვაყარა,
იები და პეპლები.

გულკეთილორზ

კურდლელს ვუკრეფ ბალახებს,
ლეკეს ვასნავლი ზრდილობას,
დედიკოსაც ახარებს
ჩემი გულკეთილობა.

მამალი

მამალი გვყავს, ავია,
წითელბიბილოვანი,
სატუმრები სულ და კორტნა,
პატარა და მხცოვანი.

— ასე ავი რად არის?
ვიცით ჩხები ცუდია,
არვინ არის ჩვენს შორის
ბოროტი და ბუტია.

აზა-ზანა

— სად გარბიხარ, მამუკა?
დიდხანს უნდა გაცალო?
— ანა-ბანა დედიკო,
ხბოსაც უნდა ვასნავლო?

მურას

მურიკელა, მთელი ლამე,
რატომ არა გძინავს?
— ვიცავ ეზოს, ვიცავ ბალჩას,
მიყვარს დისციპლინა.

ჩალი

— ბალი, ბალი, ალუბალი,
დაუქრილებს ნიავ-ეარი,
— მომინვიტე კუნწულა,
წითელი და ფუნჩულა,
ჩემს დაიკოს წავუდებ,
და გულისარს გავუდებ!

რედაქტორი

ზურაბ ქობალია (თავმჯდომარე) 599 343 727; ნათელა
ქიმერიდე 595 584 572; ბორის მიშველაძე 555 596 050; ნათია
გურგენიდე 593 422 258; ეკა მამუკაშვილი 557 208 504; მზია
გოგოძე 593 208 048; ირმა მებონია 591 320 705; კონსტანტინე
გურგენიდე 597 765 810;

დღეს 15 ივნისია — შენი დაბადების
დღე.

კვლავ ერთადა ვართ იმ განსხვავებით, რომ ჩვენ აქეთა ვართ, დროებით საწყითოში, შენ იქით, მარადისობაში.

ნუთისოფელს მაშინ გაეყარე, როდესაც ტყემლისა და ატმის ოქეში დგებოდა საქართველოში, არადა საოცრად გიყვარდა გაზაფხული. ჩამოვსხდებოდით შენი სახლის წინ მუშტაიდის ბალში სკამზე და ცხარე მსჯელობა-კამათში ვოცნებობდით ხვალინდელ გაბრწყინებულ საქართველოზე.

კარგად ვიცით, რომ ამ საწუთოდან სამარადისო სამკვიდროში გადაბარგება თითოეული ჩვენთაგანის უცილიბებელი ხელისა, მაგრამ ამ ქეყნიდან შენი ნასვლა, მოზედავად ასაკისა, მინც მოწმენდილ ცაზე მეხის გავარდნას ჰგავდა.

128 დღე გავიდა უშენოდ და ყოველ წუთს ვგრძნობთ, რომ ძალიან გვენატრები. ვერ ვეგუბით უშენობას.

ეს მოძალებული გრძნობა, იმ სიყვარულის წილია, თავად რომ გასცემდი უხვად.

ალბათ, ასე მოულოდნელად იმიტომ ნახვედი ამ საწუთოდან, რომ ქართველ მამულიშვილთა გალერეას, ერთი პორტრეტი აკლდა. შენ გინდოდა იმ სიცარიელის შევსება.

ნეტავ, სამომავლოდ ბევრი შენნაირი რომან მოხშვილი მოევლინებიდეს საქართველოს.

ფართოა შენი პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის არეალი. ათეული წლები მომავალი თაობის აღზრდისა და ფორმირების საქმეს შეაღია. ჯერ ეკონომიკური კოლეჯის, შემდეგ თბილისის მე-15 და მე-11 საშუალო სკოლების დირექტორი იყავი. სწორედ აქ გამოვლინდა შენი უკიდეგანო სიყვარული მომავალი თაობისადმი, მაგრამ საქართველოს დაუქიმინებელმა მტრებმა — „ნაციონალებმა“, ამაგი იმით დაგიფასეს, რომ განათლების სისტემაში ჩამოგაშორეს. უსამასაუროდ დარჩენილმა ოპტიმისტმა კაცმა, ვერ მოირგე პენსიონერის ჩოხა, ახალი იდეებითა და მიზნებთი აღივა.

აი, შემდგომი მოღვაწეობის ჩამონათვალი: საქართველოს ბიზნესმენთა ფედერაციის აღმარიშებულებელი მდივანი, საქართველოს პედაგოგთა უფლებების დაცვის კავშირის ვიცე პრეზიდენტი,

აი, შემდგომი მოღვაწეობის ჩამონათვალი: საქართველოს ბიზნესმენთა ფედერაციის აღმარიშებულებელი მდივანი, საქართველოს პედაგოგთა უფლებების დაცვის კავშირის ვიცე პრეზიდენტი,

რომან მოსეშვილის გახსენება

„ტელე ტე მუნი ურ ჩივლის...“

ასოციაცია „ამაგდარის“ თავმჯდომარის მოადგილე, მოსხავლეთა რესპუბლიკური შემოქმედებითი ოლიმპიადის კოორდინატორი, გაზეთ „სახალხო განათლების“ მთავარი რედაქტორის მოადგილე. გაზეთისა, სადაც მაღალი პიროვნული ნიჭით, ამაგდარ ადამიანებზე სიყვარულით გამოისარი წერილები, განათლების პრობლემებზე, კომეტებზე ური სტატიები რომ ქვეყნდებოდა.

განუმეორებელი ენერგიის მქონე დაუღალავი კაცი იყავი, საზოგადო-სა-სიკეთო საქმეთა მკეთებელი.

ცალკე სასაუბრო თემაა შენს მიერ ყველასათვის სამაგიდო ატრიბუტად ქცეული — თბილისის საგანმანათლებლო და სააღმანიშრდელო დაწესებულების, საინფორმაციო-სატელეფონო (სამჯერ გამოცემული) ცნობარი, რომლის შედგენა-გამოცემას ტიტანური შრომა შეალი.

ნეტავ, იცოდე, შენი კოლეგებისა და მეგობრებისთვის რა ძნელია უშენოდ ყოვნა, სიდირბაისლის კაცო!

არასოდეს ჩქარობდი, არსულ-ცნობობდი, ყოველთვის დიჯად და აკადემიურად წყვეტიდა საკითხებს.

40 წლის მანძილზე, ერთხელაც არ მასხოვს შენგან, ოდნავადაც უშენური სიტყვა, ან ვინმეს ლანძლვა და ქირდვა.

თავად ბრწყინვალედ აღზრდილი, განუმეორებელი აღმზრდელის ცოცხალი მაგალითი იყავი.

იცოდი გამორჩეული მოგობრობა. თუ კაცს რაიმე ბზარი ან ლაქა ჰქონდა, გვერდით არ გაიკარებდი.

დედაქალაქის 500-მდე სასანავლო-აღმზრდელობითი დაწესებულების თითქმის ყველა ხელმძღვანელს იცნობდი, გამორჩეულად კი მხოლოდ სამთან — მე-8, 32-ე და 154-ე საშუალო სკოლების დირექტორებთან: აკაკი კვილაძესთან, ოთარ თეთვაძესთან და გოჩა გურგენიძესთან მეგობრობდი.

ამჟამად მე-8 და 32-ე სკოლებს ანგარდაცვლილი აკაკი კვილაძისა და ოთარ თეთვაძის სახელები ჰქონდა.

უსამართლობა იქნება, რომ მათ გვერდით თბილისის მე-11 საჯარო სკოლას, რომან მოსეშვილის სახელი არ მიენიჭოს.

იყავი ქართული სუფრის ეში და ლაზათი. შესანიშნავი მეულელე, განუმეორებელი მამა და ბაბუა. ამაზე შენი შვილებისა და შვილიშვილების მაღალი საზოგადოებრივი ავტორიტეტი მეტყველებს.

იცოდე, რომან, რომ ჩვენთვის მუდამ ცოცხალი და სამაგალითო პიროვნება იქნები.

იძინე მშვიდად, ჩემო ძმა და მეგობარო. ისეთი მძმე საჯილდადა ქვა გაქვს ანეული, რომ ქართული მინა უდაოდ მსუბუქი იქნება შენთვის.

გოჩა გურგენიძე,
კოლეგებისა და უახლოესი მეგობრების ს